

**Қазақстан Республикасы
Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі
Ұлттық статистика бюросы басшысының
2021 жылғы «4» наурыздағы № 7
бұйрығына 6-қосымша**

Приложение 6 к приказу
Руководителя Бюро национальной статистики Агентства
по стратегическому планированию и реформам
Республики Казахстан от «4» марта 2021 года № 7

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігінің
Статистика комитеті төрағасының
2020 жылғы 10 ақпандағы
№ 21 бұйрығына 15-қосымша**

Приложение 15 к приказу
Председателя Комитета по статистике
Министерства национальной экономики
Республики Казахстан
от 10 февраля 2020 года № 21

**«Егін себу қорытындылары туралы есеп» (индекс 4-сх, кезеңділігі жылына бір рет)
жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық
Инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения
«Отчет об итогах сева под урожай» (индекс 4-сх, периодичность один раз в год)**

<p>1. Осы «Егін себу қорытындылары туралы есеп» (индекс 4-сх, кезеңділігі жылына бір рет) жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабы 8) тармақшасына сәйкес әзірленді және «Егін себу қорытындылары туралы есеп» (индекс 4-сх, кезеңділігі жылына бір рет) жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын (бұдан әрі – статистикалық нысан) толтыруды нақтылайды.</p> <p>2. Осы Нұсқаулықта Заңда айқындалған мәндердегі ұғымдар, сондай-ақ мынадай анықтамалар пайдаланылады:</p> <p>1) ағымдағы жылдың егініне күздік дақылдар – ағымдағы жылдың егініне күзде себілген ауыл шаруашылығы дақылдарының алқаптары;</p> <p>2) ағымдағы жылдың егініне себілген жаздық дақылдар – ағымдағы жылдың</p>	<p>1. Настоящая инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет об итогах сева под урожай» (индекс 4-сх, периодичность один раз в год) (далее – Инструкция) разработана в соответствии с подпунктом 8) статьи 12 Закона Республики Казахстан от 19 марта 2010 года «О государственной статистике» (далее – Закон) и детализирует заполнение статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет об итогах сева под урожай» (индекс 4-сх, периодичность один раз в год) (далее – статистическая форма).</p> <p>2. В настоящей Инструкции используются понятия в значениях, определенных в Законе, а также следующие определения:</p> <p>1) озимые культуры под урожай текущего года – площади посевов сельскохозяйственных культур осенью под урожай текущего года;</p> <p>2) яровые культуры под урожай текущего года – площади посевов</p>
--	--

<p>егініне көктемде себілген ауыл шаруашылығы дақылдарының (дәндік, бұршақты, майлы, қант қызылшасы, темекі, шитті мақта, картоп, көкөніс, азық-түліктік бакша, азықтық дақылдар) алқаптары;</p> <p>3) жабынды шөптер – сол бір алаңда қандай да бір ауыл шаруашылығы дақылдарымен егілген шөптер.</p> <p>3. Егер ауыл шаруашылығы қызметі бірнеше аудандардың және (немесе) облыстардың/қалалардың аумақтарында жүзеге асырылса, заңды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және окшауланған бөлімшелері статистикалық нысанды жеке бланкілерде әр аумақ бойынша ақпаратты көрсете отырып ұсынады, яғни деректер егістік алқаптардың орналасқан жері бойынша көрсетіледі.</p> <p>Заңды тұлға құрылымдық бөлімшеге статистикалық нысанды тапсыру жөніндегі өкілеттіктерді берген жағдайда, онда статистикалық нысан өзінің орналасқан жері бойынша статистика бөлімшесіне тапсырады.</p> <p>4. Статистикалық нысанда ағымдағы жылғы егінге ауыл шаруашылығы дақылдары, есепті және өткен жылдардағы себілген шөптер алқабының нақты жалпы көлемдері көрсетіледі. Бұл ретте шаруашылық ішіндегі жер орналасу жоспарында қарастырылмаған уақытша егіс жолдары егіс алқабынан шығарылмайды.</p> <p>5. 1-бөлімде тіркелген жеріне қарамастан, егістік алқаптардың орналасқан жері көрсетіледі (облыс, қала, аудан).</p> <p>6. 2-бөлімнің 1-бағанында ағымдағы жылдың егініне өткен жылы күзде себілген қатты күздік бидай, күздік күшті жұмсақ бидай, күздік жұмсақ бидай, күздік қара бидай, күздік арпа және күздік рапс егістерінің көлемдері көрсетіледі.</p> <p>2-бөлімнің 2-бағанында жалпы әрбір дақыл бойынша күздік қатты бидай, күздік күшті жұмсақ бидай, күздік жұмсақ бидай егістерінің, күздік қара бидай, күздік арпа және күздік рапс егістерінің сақтандырылған көлемдері көрсетіледі. 2-бөлімнің 3-бағанында күздік қатты бидай, күздік күшті жұмсақ бидай, күздік жұмсақ бидай егістерінің, күздік қара бидай, күздік арпа және күздік рапс егістерінің жаздық дақылдарды себу науқанының соңына сақталған егістік көлемі көрсетіледі.</p> <p>2-бөлімнің 4-бағанында ағымдағы жылы көктемгі себу науқаны аяқталғанға дейін пайдаланылған балауса азық пен жайылымға пайдаланылған дақылдардың алқабы көрсетіледі. Егер аталған алқаптарға жаздық дақылдар себілген болса, онда осы жазғы дақылдардың егістігі негізгі егістік болып, сәйкес жаздық дақыл статистикалық нысанында көрсетіледі және жалпы егістік алқабына қосылады. Осы жағдайда, балауса азық пен жайылымға пайдаланылған күзгі дақыл егістігі 4-бағанда аралық егістік болып есептеліп, жалпы егістік алқабына қосылмайды.</p> <p>Сонымен қоса, жазғы мезгілде жарым-жартылай өліп, қайта себілмеген дәнді дақылдар егістігі дәнді дақылдар қатарынан алып тасталынбайды, демек, азықтық дақылдар санына аударылмайды.</p> <p>7. 3-бөлімнің 1-бағанында ағымдағы жылдың егініне көктемде себілген жаздық ауыл шаруашылығы дақылдарының (дәндік, бұршақты, майлы, қант қызылшасы, темекі, шитті мақта, картоп, көкөніс, азық-түліктік бакша, азықтық дақылдар) егістік</p>	<p>сельскохозяйственных культур весной под урожай текущего года (зерновые, бобовые, масличные, сахарная свекла, табак, хлопчатник, картофель, овощи, бахчи продовольственные, кормовые культуры);</p> <p>3) подпокровные травы – посевы трав на одной и той же площади с какими-либо сельскохозяйственными культурами.</p> <p>3. Если сельскохозяйственная деятельность осуществляется на территории нескольких районов и (или) областей/городов, юридические лица и (или) их структурные и обособленные подразделения представляют статистическую форму, по каждой территории на отдельных статистических формах, то есть данные отражаются по месту нахождения посевных площадей.</p> <p>В случае если структурному подразделению делегированы полномочия по сдаче статистической формы юридическим лицом, то статистическая форма представляется по месту своего нахождения в территориальные подразделения статистики.</p> <p>4. В статистической форме отражаются фактические общие размеры посевной площади сельскохозяйственных культур под урожай текущего года, трав посева отчетного года и прошлых лет. При этом временные полевые дороги, не предусмотренные планами внутрихозяйственного землеустройства, из посевной площади не исключаются.</p> <p>5. В разделе 1 указывается место (область, город, район) нахождения посевных площадей, независимо от места регистрации.</p> <p>6. В графе 1 раздела 2 указываются размеры посевов пшеницы твердой озимой, пшеницы мягкой озимой сильной, пшеницы мягкой озимой, посевов озимой ржи, ячменя озимого и рапса озимого, произведенные осенью прошлого года под урожай текущего года.</p> <p>В графе 2 раздела 2 указываются размеры застрахованных посевов пшеницы твердой озимой, пшеницы мягкой озимой сильной, пшеницы мягкой озимой, посевов озимой ржи, ячменя озимого и рапса озимого в целом по каждой культуре.</p> <p>В графе 3 раздела 2 указываются размеры посевов пшеницы твердой озимой, пшеницы мягкой озимой сильной, пшеницы мягкой озимой, посевов озимой ржи, ячменя озимого и рапса озимого, сохранившихся к концу сева яровых культур.</p> <p>В графе 4 раздела 2 указываются площади озимых культур, использованных на зеленый корм и выпас в текущем году до окончания весеннего сева. Если на данной площади были произведены посевы яровых культур, то посевы этих яровых культур указываются в статистической форме по соответствующей яровой культуре как основные посевы и включаются в общую посевную площадь. В этом случае посевы озимых культур, использованные на зеленый корм и выпас, учитываются как промежуточные посевы в графе 4 и в общую посевную площадь не включаются.</p> <p>Вместе с тем посевы зерновых культур, погибшие частично в летний период и не пересеянные (в том числе и использованные на выпас, сено, зеленый корм и силос), из числа зерновых культур не исключаются и, следовательно, не переводятся в число кормовых культур.</p>
--	--

<p>алқабы көрсетіледі.</p> <p>Қорытынды есеп жасағанға дейін балауса азыққа, сүрлемге және жайылымға пайдаланылған күздік дақылдардың орнына егілген жаздық дақылдар да осыған қосып көрсетіледі. Күздік дақылдар шықпай қалған алқаптарға егілген жаздық дақылдар егісі, қайта себілгенге сәйкес дақылдардың алқабында көрсетіледі.</p> <p>Көктемгі кезеңде жаздық және күздік дақылдардың өспей қалғаны болса және орнына қайта себілген жаздық дақылдармен жүргізілген жағдайда, онда өспей қалған бастапқы дақылдардың егіс алқабы (қосымша себілген шөп сақталған, көктемде шықпай қалған күздіктің алқабын қоса) нақты қайта себілген мөлшерінде статистикалық нысаннан шығарылады, ал статистикалық нысанға өспей қалған дақылдың егіс алқабы енгізіледі. Көктемгі кезеңде шықпай қалған жаздық және күздік дақылдардың қайта себілмеген алқабы (күздік шықпай қалған, ал қосымша себілген шөп сақталған жағдайлардан басқа) есептен шығарылмайды.</p> <p>3-бөлімнің 2-бағанында ауыл шаруашылығы дақылдарының (дәндік, бұршақты, майлы, қант қызылшасы, темекі, шитті мақта, картоп, көкөніс, азық-түліктік бақша, азықтық дақылдар) сақтандырылған егістерінің көлемі көрсетіледі.</p> <p>3-бөлімнің 3-бағанында бақтардың қатар аралықтарына себілген егістер шаруашылықтың егіс алқабы көлеміне және олар егістікте орналасқан нақты көлемге енгізіледі, сондай-ақ көрсетіледі. Жас ағаштар оларға арналған алқапты бірнеше жылдар бойы пайдаланбайды, сондықтан қатар аралықтарында өзге де дақылдарды өсіруге болады.</p> <p>Жерді шалғынға айналдыру үшін көпжылдық шөптер себуге топырақты әзірлеу мақсатында жыртылған шабындықтар мен жайылымдарға алдын ала себілген дақылдар тиісті дақылдар егісінің жалпы алқабына енгізіледі, сондай-ақ 3-бөлімнің 4-бағаны бойынша жеке көрсетіледі. Бұл орайда ескеретін жайт, алдын ала себілетін дақылдарды себу шабындықтар мен жайылымдарды түбегейлі жақсарту жобасына сәйкес жүргізіледі және белгілі бір алқапта 2 – 3 жыл қатарынан жүргізілмейді. 3-бөлімнің 4-баған бойынша осы дақылдардың егісі аталған мерзімнен көп жүргізілсе, егер олар жалпы егіс алқабында ескеріліп (тиісті дақылдар бойынша) енгізілмейді.</p> <p>8. 4-бөлімде өткен жылдары себілген көпжылдық шөптер мен жабынды шөптер туралы ақпарат көрсетіледі.</p> <p>4-бөлімнің 4.1-жолы бойынша есепті жүргізу кезеңінде сақталған өткен жылдардағы жабынсыз және жабынды көпжылдық егістер алқабы көрсетіледі. Оған пішенге, тұқымға, балауса азыққа, жайылымға және сүрлемге пайдаланылатын көпжылдық шөп алқабы енгізіледі.</p> <p>Көпжылдық шөптің барлық түрінің шабылатын алқабы өткен жылдардың егісі бойынша тұтас көрсетіледі, тек жоңышқа (астық тұқымдас шөп қосылғаны), сондай-ақ таза егілген астық және бұршақ тұқымдас шөп егісі 4.1-бөлімшенің 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3-жолдарда бөлек көрсетіледі. 4.1.3.1-жол бойынша таза бұршақ тұқымдас шөп егісінен жоңышқа көрсетіледі.</p> <p>4-бөлімнің 4.2-жол бойынша жабынды көпжылдық шөптердің алаңы (қосымша</p>	<p>7. В графе 1 раздела 3 указываются площади посевов яровых сельскохозяйственных культур весной под урожай текущего года (зерновые, бобовые, масличные, сахарная свекла, табак, хлопчатник, картофель, овощи, бахчи продовольственные, кормовые культуры).</p> <p>Также включаются яровые культуры, посеянные до составления заключительного отчета на площадях озимых культур, использованных на зеленый корм, силос и выпас. Посевы яровых культур, произведенные на площадях погибших озимых, включаются в площадь посева тех культур, которыми произведен пересев.</p> <p>В случае если в весенний период имела место гибель яровых и озимых культур, и их пересев производился яровыми культурами, то площадь погибшего посева первоначальной культуры (включая площадь погибших озимых весной, на которой сохранились подсеянные травы) исключается из статистической формы в размере фактического пересева, а в статистическую форму включается площадь посева тех яровых культур, которыми произведен пересев погибших культур. Не пересеянная площадь погибших яровых и озимых культур в весенний период (кроме случаев, когда озимые погибли, а подсеянные травы сохранились) из статистической формы не исключается.</p> <p>В графе 2 раздела 3 указываются размеры застрахованных посевов сельскохозяйственных культур (зерновые, бобовые, масличные, сахарная свекла, табак, хлопчатник, картофель, овощи, бахчи продовольственные, кормовые культуры).</p> <p>В графе 3 раздела 3 отражаются посевы в междурядьях садов, включенные в итог посевной площади хозяйства в размерах площади, фактически занятой такими посевами. Молодые деревья в течение ряда лет не используют всю отведенную им площадь, поэтому в междурядьях можно выращивать другие культуры.</p> <p>Посевы предварительных культур на распаханых сенокосах и пастбищах, произведенные с целью подготовки почвы для посева многолетних трав на залужение, включаются в общую площадь посева соответствующей культуры, и выделяются самостоятельной графой. При этом учитывается, что посевы предварительных культур производятся в соответствии с проектом на коренное улучшение сенокосов и пастбищ и не повторяются на одной и той же площади более 2-3 лет подряд. В графу 4 раздела 3 не включаются посевы этих культур, если они производятся сверх указанного срока, тогда они учитываются только в общей посевной площади (по соответствующей культуре).</p> <p>8. В разделе 4 указывается информация о площади многолетних трав посева прошлых лет и подпокровных трав.</p> <p>По строке 4.1 раздела 4 указываются площади посевов беспокровных и подпокровных многолетних трав в прошлые годы, сохранившихся на момент проведения учета. Включаются площади многолетних трав, используемых на сено, семена, зеленый корм, выпас и силос.</p> <p>Укосные площади всех видов многолетних трав показываются в целом по посевам прошлых лет, и только люцерна (в смеси со злаковыми травами), а также злаковые и</p>
---	--

<p>себілгені, күзден бері қосымша себілгені) көрсетіледі. Көпжылдық шөптерден бұршақты және астық тұқымдастардың шөптері (мысалы, қызыл жоңышқа, жоңышқа, эспарцет, тимофеевка, бозот, мысыққұйрық, көпжылдық люпин); біржылдық және екі жылдықтардың ерте-сераделла, донник, судан шөбі, бір жылдық, райграс, түкті вика, күздік рапс, сәбіз, турнепс. Жабынды шөп жабынды жиналғаннан кейін ғана дербес алаңды иеленді.</p> <p>9. Деректер статистикалық нысанда екі ондық белгімен көрсетіледі, өлшем бірлігі – гектар.</p> <p>10. Есепті кезеңде қызметі болмаған кезде респондент тиісті жылға арналған бекітілген Респонденттердің жалпы мемлекеттік статистикалық байқаулар бойынша алғашқы статистикалық деректерді ұсыну графигінде көрсетілген осы есепті кезең үшін статистикалық нысандарды ұсынудың ең ерте мерзімдерінің аяқталу күнінен кешіктірмей Қызметінің болмағандығы туралы хабарламаны Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 9 шілдедегі № 173 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6459 болып тіркелген) Респонденттердің алғашқы статистикалық деректерді ұсыну қағидаларымен белгіленген тәртіпте ұсынады.</p> <p>11. Осы статистикалық нысанды тапсыру қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде жүзеге асырылады. Статистикалық нысанды электрондық түрде толтыру Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының интернет-ресурсында (https://cabinet.stat.gov.kz/) орналастырылған «Деректерді он-лайн режимде жинау» ақпараттық жүйе арқылы жүзеге асырылады.</p> <p>12. Арифметика-логикалық бақылау:</p> <p>1) 2-бөлім:</p> <p>2-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>3-баған + 4-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>2) 3 бөлім:</p> <p>2-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>3-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>4-баған \leq 1-бағаннан, әр жол үшін;</p> <p>3) 4 бөлім:</p> <p>4.1-жол \geq 4.1.1-жолдан + 4.1.2-жол + 4.1.3-жол;</p> <p>4.1.3-жол \geq 4.1.3.1-жолдан.</p>	<p>бобовые травы чистого посева выделяются отдельными строками 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 подраздела 4.1. По строке 4.1.3.1 отдельно указывается из бобовых трав чистого посева люцерна.</p> <p>По строке 4.2 раздела 4 указывается площадь подпокровных многолетних трав (подсев, включая подсев с осени). Из многолетних трав как подпокровные травы используют травы семейства бобовых и злаковых (клевер красный, люцерна, эспарцет, тимофеевка, овсяница, житняк, многолетний люпин); из однолетних и двулетних ранний – сераделлу, донник, суданскую траву, райграс однолетний, вику мохнатую, озимый рапс, морковь, турнепс. Подпокровная трава занимает самостоятельную площадь только после уборки покровной.</p> <p>9. Данные в статистической форме указываются с двумя десятичными знаками, единица измерения – гектар.</p> <p>10. При отсутствии деятельности в отчетный период респондент не позднее даты окончания самого раннего из сроков представления статистических форм за данный отчетный период, указанных в утвержденном Графике представления респондентами первичных статистических данных по общегосударственным статистическим наблюдениям на соответствующий год, представляет Уведомление об отсутствии деятельности в порядке, установленном Правилами представления респондентами первичных статистических данных, утвержденных приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по статистике от 9 июля 2010 года № 173 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 6459).</p> <p>11. Представление данной статистической формы осуществляется на бумажном носителе или в электронном виде. Заполнение статистической формы в электронном виде осуществляется посредством использования информационной системы «Сбор данных в он-лайн режиме», размещенной на интернет-ресурсе Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан (https://cabinet.stat.gov.kz/).</p> <p>12. Арифметико-логический контроль:</p> <p>1) Раздел 2:</p> <p>графа 2 \leq графе 1, для каждой строки;</p> <p>графа 3 + графа 4 \leq графе 1, для каждой строки;</p> <p>2) Раздел 3:</p> <p>графа 2 \leq графе 1, для каждой строки;</p> <p>графа 3 \leq графе 1, для каждой строки;</p> <p>графа 4 \leq графе 1, для каждой строки;</p> <p>3) Раздел 4:</p> <p>строка 4.1 \geq строке 4.1.1 + строка 4.1.2 + строка 4.1.3;</p> <p>строка 4.1.3 \geq строке 4.1.3.1.</p>
---	--